

Chương trình tập huấn
“Dạy học trực tuyến với
lớp học đảo ngược”
(*flipped classroom*)

Các nguyên tắc sư phạm nền tảng của dạy học trực tuyến và mô hình lớp học đảo ngược

Nguyễn Tấn Đại

Nghiên cứu viên liên kết, Phòng thí nghiệm liên đại học
về khoa học giáo dục và truyền thông (LISEC), ĐH Strasbourg, Pháp

06/2021

Tài liệu lưu hành theo giấy phép [Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/).

• Lịch sử ứng dụng công nghệ trong giáo dục (CNGD)

Nguồn: Moore & Kearsley (2012)

Mô hình lớp học đảo ngược

Lịch sử & đặc trưng dạy học trực tuyến

Một số nguyên tắc sư phạm nền tảng

Lịch sử & đặc trưng lớp học đảo ngược

Một số cách vận dụng lớp học đảo ngược

Thư mục tham khảo

• Đặc trưng của dạy học trực tuyến

• Năm loại rào cản (Jacquinot, 1993):

- Không gian
- Thời gian
- Công nghệ
- Tâm lí
- Kinh tế-xã hội

→ Hệ thống dạy học trực tuyến cần giúp người học vượt qua được tất cả các rào cản ấy → tiếp cận những kiến thức cần thiết

• Ba đặc tính của hệ thống giám sát và đánh giá dạy học trực tuyến (Moore & Kearsley, 2012):

- Giúp người học dễ dàng hiểu rõ mục tiêu học tập
- Giúp người học thường xuyên thực hiện bài tập + theo dõi kết quả, phản hồi, nhận xét kịp thời (hàng tuần)
- Cho phép thu thập và báo cáo dữ liệu một cách đầy đủ, tập trung

Mô hình lớp học đảo ngược

Lịch sử & đặc trưng dạy học trực tuyến

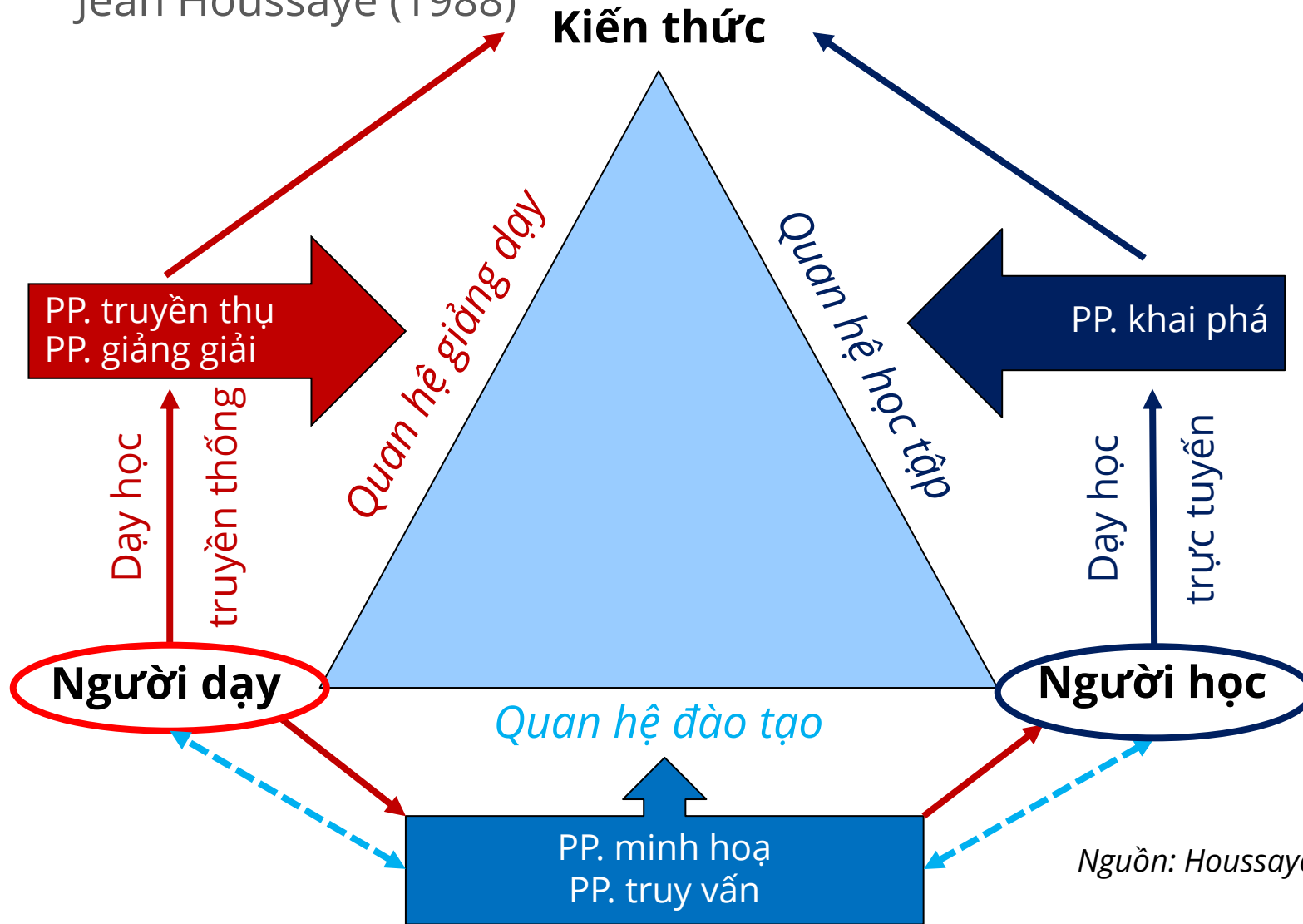
Một số nguyên tắc sư phạm nền tảng

Lịch sử & đặc trưng lớp học đảo ngược

Một số cách vận dụng lớp học đảo ngược

Thư mục tham khảo

- **Thuyết “tam giác sư phạm”** (*triangle pédagogique*) của Jean Houssaye (1988)

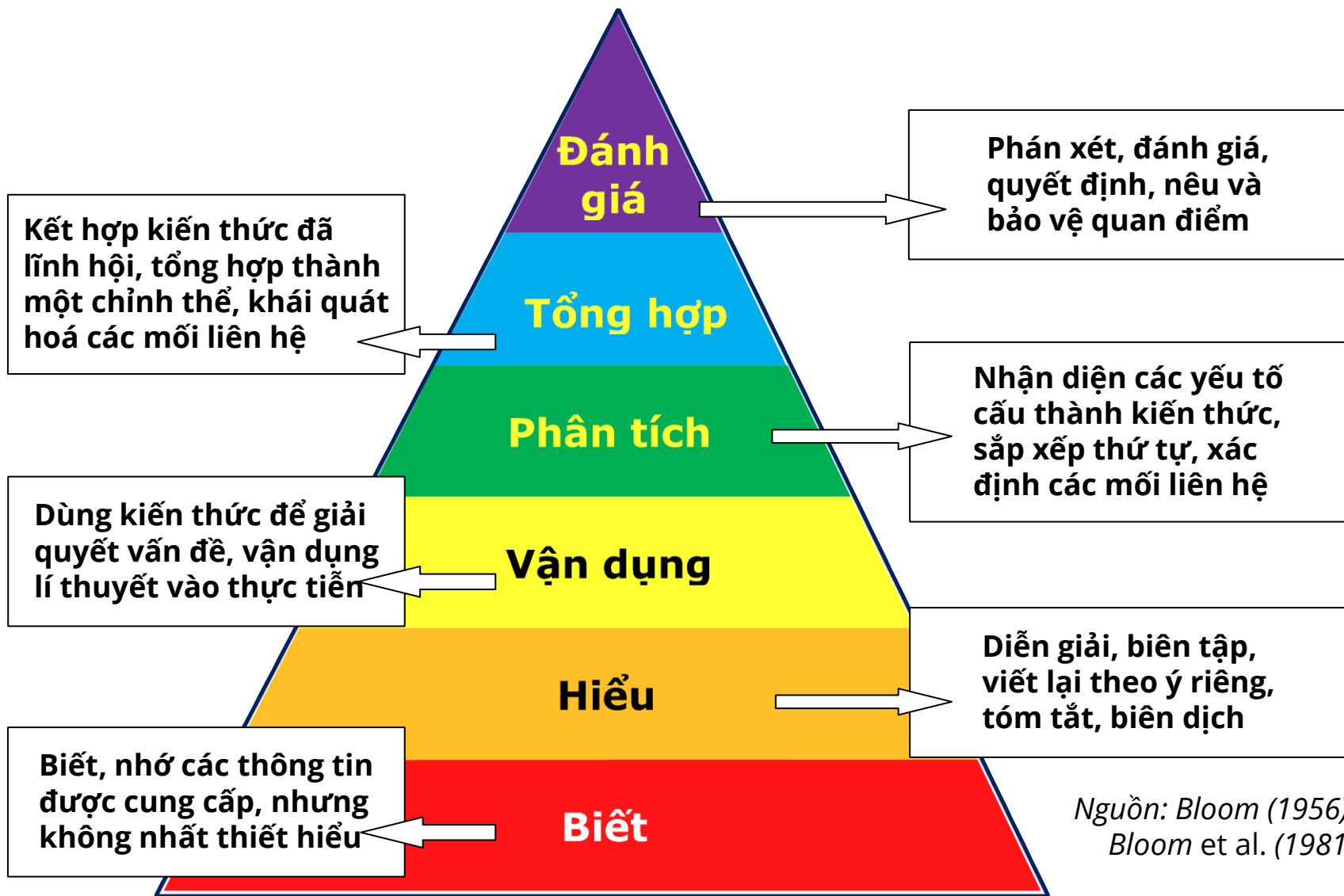

Nguồn: Houssaye (1992)

Mô hình lớp học đảo ngược

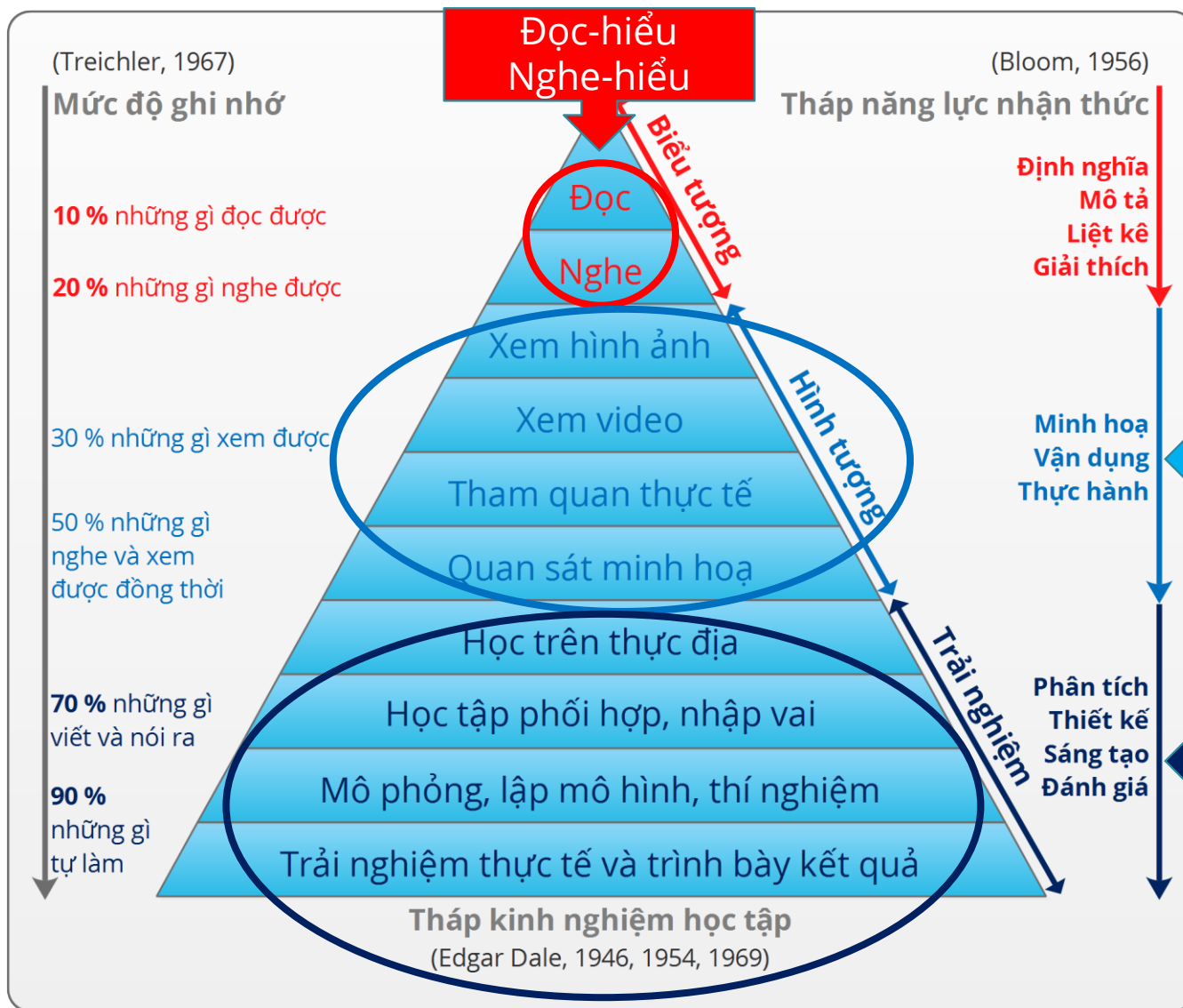
Lịch sử & đặc trưng dạy học trực tuyến
 Một số nguyên tắc sư phạm nền tảng
 Lịch sử & đặc trưng lớp học đảo ngược
 Một số cách vận dụng lớp học đảo ngược
 Thư mục tham khảo

• Tháp năng lực nhận thức của Benjamin Bloom (1956)

Mô hình lớp học đảo ngược

Lịch sử & đặc trưng dạy học trực tuyến
Một số nguyên tắc sư phạm nền tảng
Lịch sử & đặc trưng lớp học đảo ngược
Một số cách vận dụng lớp học đảo ngược
Thư mục tham khảo

(Nguồn: Betrus, 2016;
Bloom, 1956;
Molenda, 2004)

Mô hình lớp học đảo ngược

Lịch sử & đặc trưng dạy học trực tuyến

Một số nguyên tắc sư phạm nền tảng

Lịch sử & đặc trưng lớp học đảo ngược

Một số cách vận dụng lớp học đảo ngược

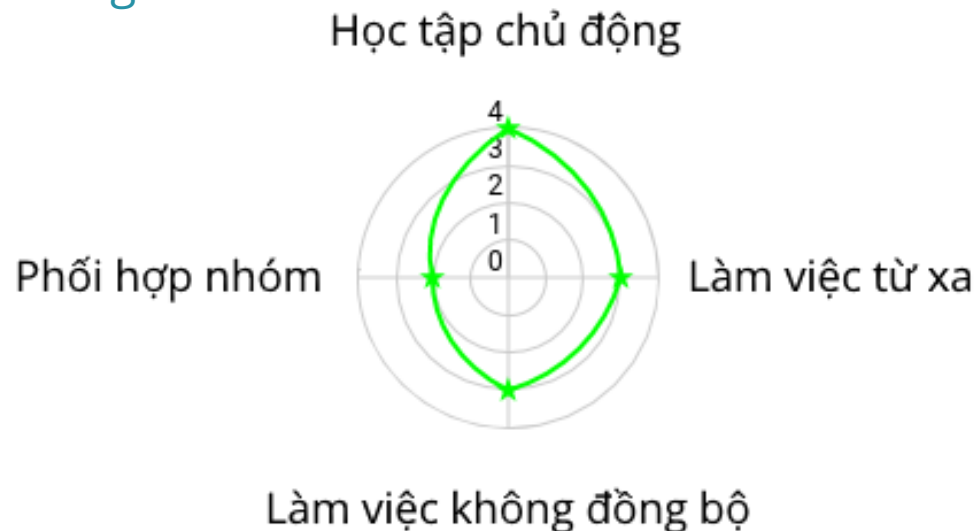
Thư mục tham khảo

• Lớp học đảo ngược (*flipped classroom*)

• Nguồn gốc:

- Từ những năm 1980, đặc biệt là GS Eric Masur (ĐH Harvard)
- Tên gọi “lớp học đảo ngược” (*flipped classroom*) được hai giáo viên trung học tại Woodland Park, Colorado, Hoa Kỳ áp dụng từ năm 2007 để giải quyết vấn đề học sinh thường xuyên vắng mặt do tham dự các hoạt động thể thao và ngoại khoa tại các thành phố lớn lân cận (Bergmann & Sams, 2012)
- Từ năm 2011, được quảng bá rộng rãi nhờ Khan Academy

• Đặc trưng:

(Nguồn: Mission APUI, 2020)

Mô hình lớp học đảo ngược

Lịch sử & đặc trưng dạy học trực tuyến
Một số nguyên tắc sư phạm nền tảng
Lịch sử & đặc trưng lớp học đảo ngược
Một số cách vận dụng lớp học đảo ngược
Thư mục tham khảo

• **Lớp học đảo ngược (*flipped classroom*)**

• Cách thức thực hiện:

- Giáo viên tạo các video bài giảng ngắn, kèm các tài nguyên học liệu khác, cung cấp trước cho người học để tự học trước ở nhà
- Trong thời gian tiếp xúc đồng bộ giáo viên hướng dẫn thảo luận, hỏi-đáp, làm bài tập,... mà không giảng bài

• Ưu điểm:

- Có nhiều thời gian hướng dẫn, thảo luận khi tiếp xúc đồng bộ
- Cho phép người học linh hoạt điều chỉnh nhịp điệu học tập
- Phá vỡ rào cản không gian: người học có thể học từ bất cứ nơi đâu

• Nhược điểm:

- Yêu cầu người học có tính tự chủ và khả năng tổ chức cao độ
- Đòi hỏi nhiều thời gian chuẩn bị bài giảng video, bài tập cá nhân, kịch bản phối hợp các phiên làm việc đồng bộ và không đồng bộ

(Nguồn: Mission APUI, 2020)

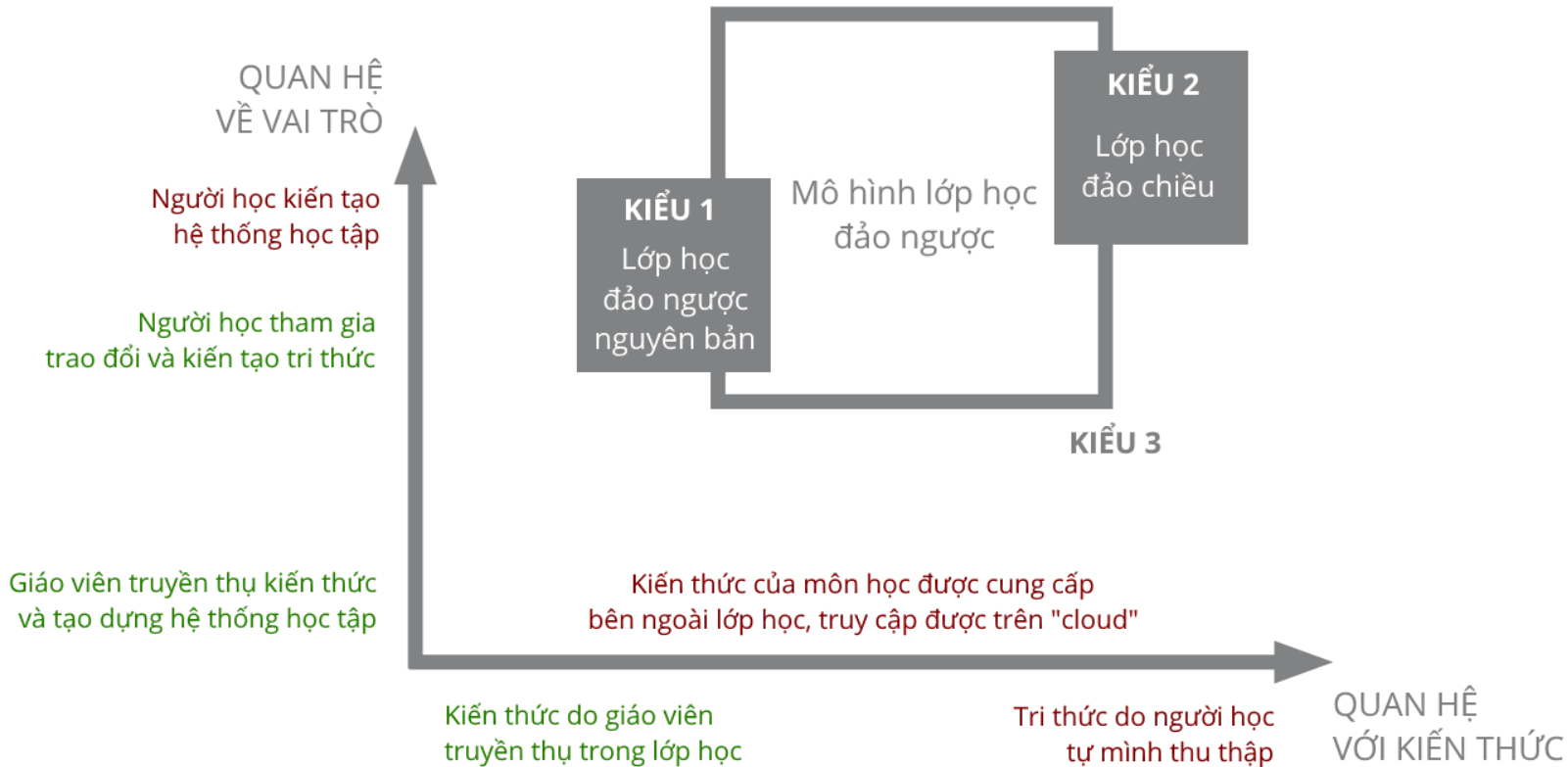
Mô hình lớp học đảo ngược

Lịch sử & đặc trưng dạy học trực tuyến
Một số nguyên tắc sư phạm nền tảng
Lịch sử & đặc trưng lớp học đảo ngược
Một số cách vận dụng lớp học đảo ngược
Thư mục tham khảo

• Lớp học đảo ngược (*flipped classroom*)

• Mô hình:

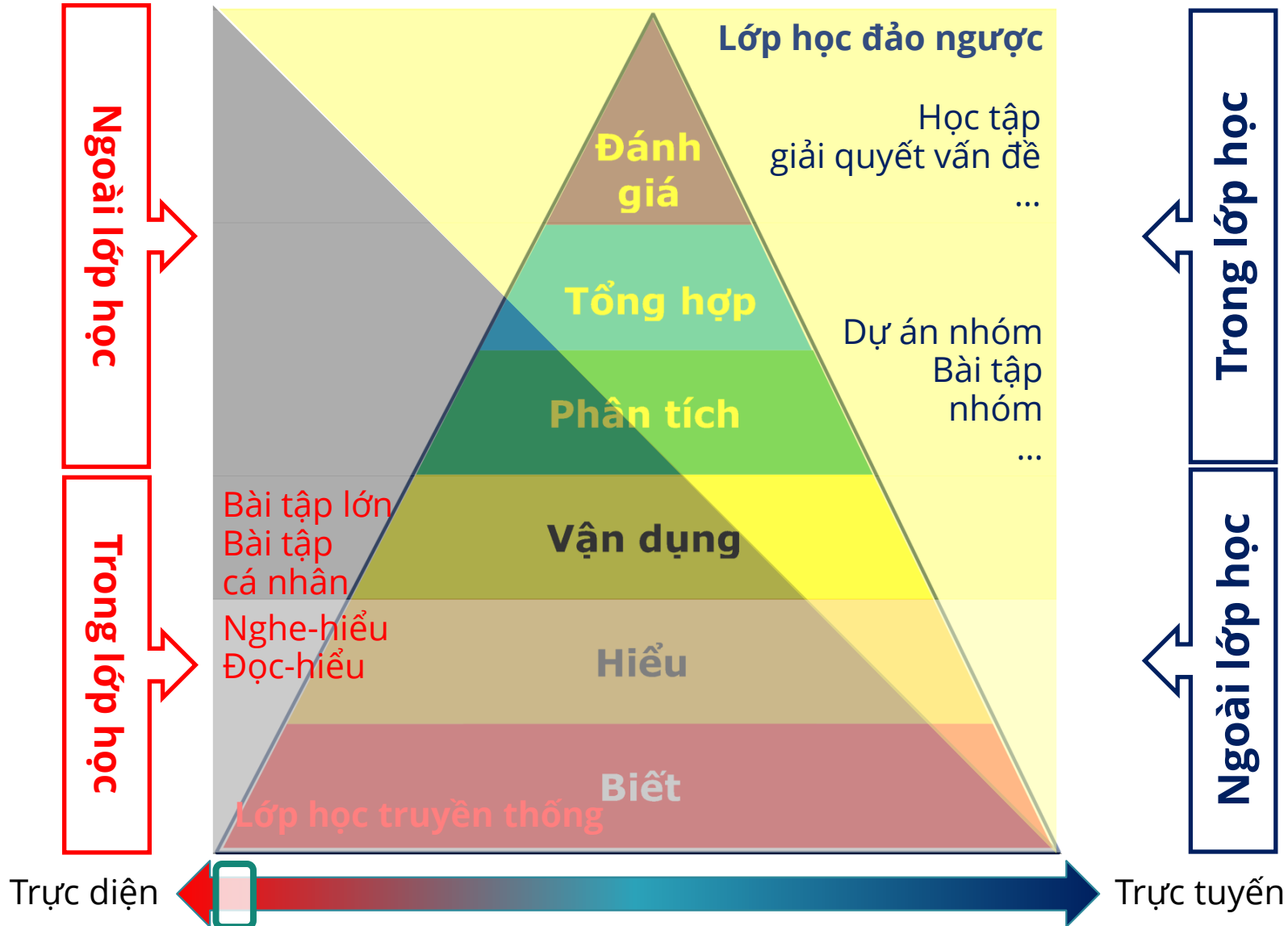

(Nguồn: Lecoq & Lebrun, 2017)

Mô hình lớp học đảo ngược

Lịch sử & đặc trưng dạy học trực tuyến
Một số nguyên tắc sư phạm nền tảng
Lịch sử & đặc trưng lớp học đảo ngược
Một số cách vận dụng lớp học đảo ngược
Thư mục tham khảo

• **Lớp học đảo ngược (flipped classroom)**

Mô hình lớp học đảo ngược

Lịch sử & đặc trưng dạy học trực tuyến
 Một số nguyên tắc sư phạm nền tảng
 Lịch sử & đặc trưng lớp học đảo ngược
 Một số cách vận dụng lớp học đảo ngược
 Thư mục tham khảo

• Lớp học đảo ngược (*flipped classroom*):

• Không đồng nghĩa với:

- Các video bài giảng trực tuyến
- Thay thế giáo viên bằng video bài giảng
- Một khoá học mở đại trà trực tuyến (*Massive Open Online Course – MOOC*)
- Người học cô độc, một mình đối diện với màn hình máy tính

• Đồng nghĩa với:

- Một phương tiện giúp tăng cường tương tác và tiếp xúc giữa người dạy và người học
- Một môi trường học tập có sự thay đổi vai trò của các nhân tố: người học tự chủ học tập, người dạy không truyền giảng kiến thức mà kèm cặp, hỗ trợ tận tình
- Một sự phối kết hợp hữu hiệu giữa các cách tiếp cận truyền thụ trực tiếp và kiến tạo hay kiến tạo xã hội
- Một lớp học nơi người học vắng mặt vì lí do chính đáng không bị “trừng phạt” hay “bỏ rơi”
- Một lớp học có nội dung học liệu truy cập được mọi lúc, mọi nơi
- Một nơi mọi người học đều có thể được hỗ trợ theo nhu cầu cá nhân

Mô hình lớp học đảo ngược

Lịch sử & đặc trưng dạy học trực tuyến

Một số nguyên tắc sư phạm nền tảng

Lịch sử & đặc trưng lớp học đảo ngược

Một số cách vận dụng lớp học đảo ngược

Thư mục tham khảo

(Nguồn: Lecoq & Lebrun, 2017)

- **Lớp học đảo ngược (*flipped classroom*)**

- Tương quan với cách dạy truyền thống:

Lớp học truyền thống		Lớp học đảo ngược	
<i>Hoạt động</i>	<i>Thời lượng</i>	<i>Hoạt động</i>	<i>Thời lượng</i>
Khởi động	5 phút	Khởi động	5 phút
Kiểm tra bài cũ	20 phút	Hỏi-đáp về bài giảng video	10 phút
Giảng bài mới	30-45 phút	Thực hành độc lập hoặc có hướng dẫn	75 phút
Thực hành độc lập hoặc có hướng dẫn	20-35 phút		

(Nguồn: Bergmann & Sams, 2012)

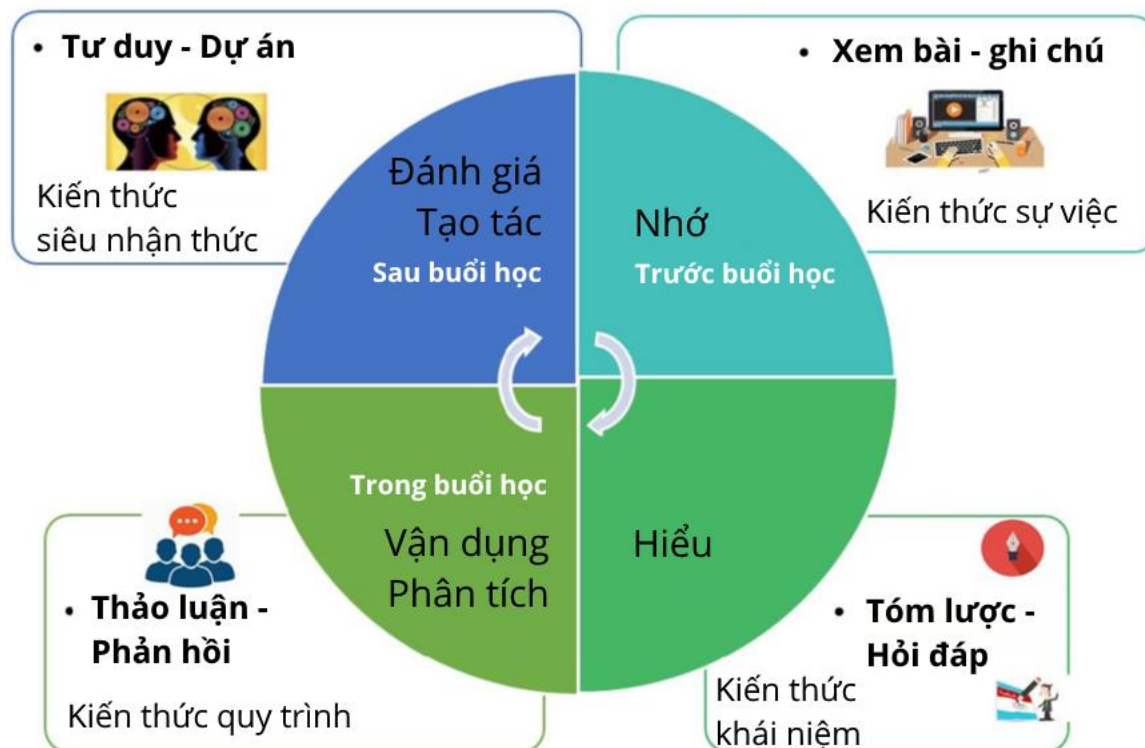
Mô hình lớp học đảo ngược

Lịch sử & đặc trưng dạy học trực tuyến
 Một số nguyên tắc sư phạm nền tảng
 Lịch sử & đặc trưng lớp học đảo ngược

Một số cách vận dụng lớp học đảo ngược
 Thư mục tham khảo

- **Lớp học đảo ngược (*flipped classroom*)**

- Phương pháp kích thích phản tư (*reflective thinking-promoting approach*):

(Nguồn: Chen et al., 2019)

Mô hình lớp học đảo ngược

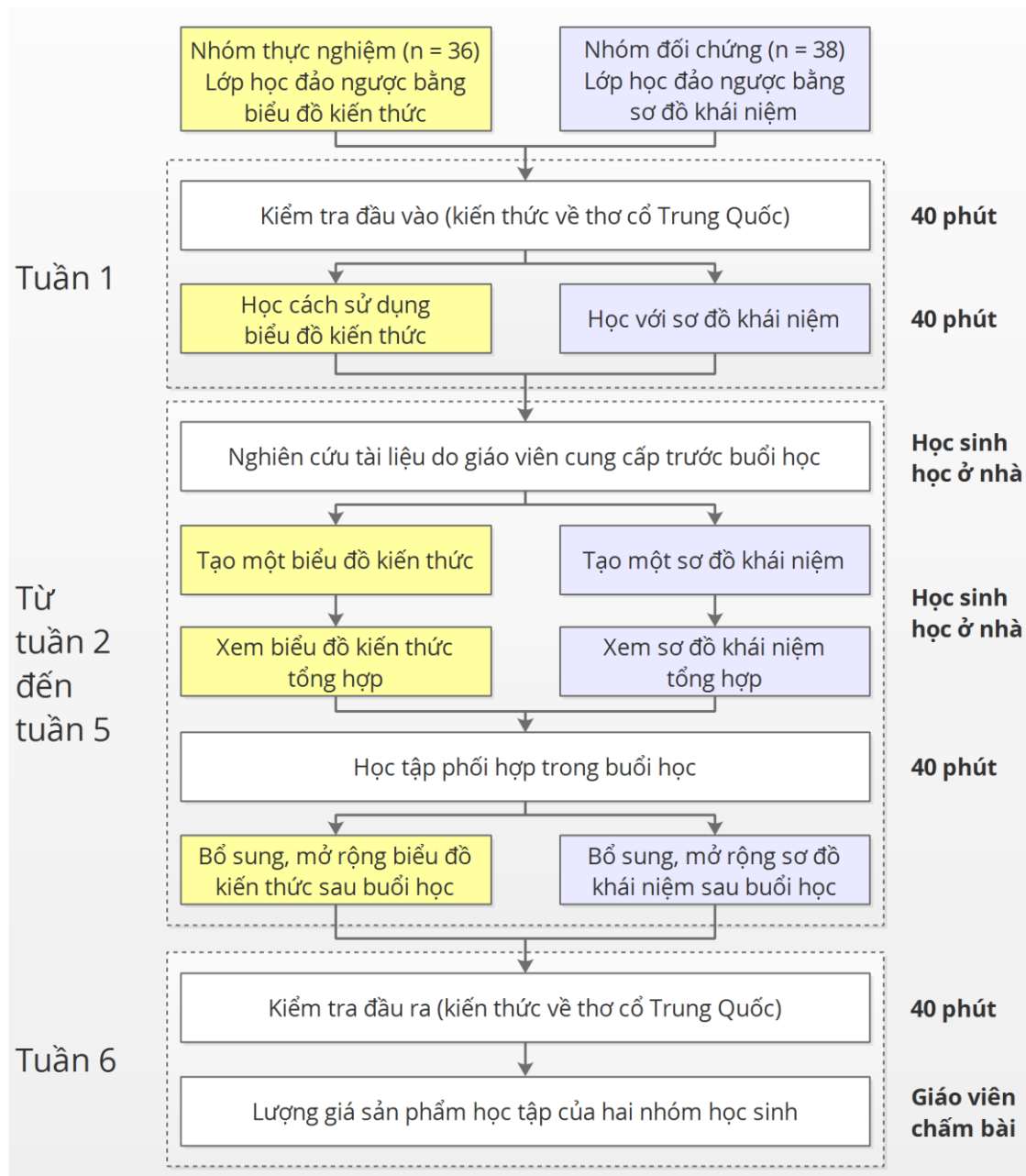
Lịch sử & đặc trưng dạy học trực tuyến
Một số nguyên tắc sư phạm nền tảng
Lịch sử & đặc trưng lớp học đảo ngược

Một số cách vận dụng lớp học đảo ngược
Thư mục tham khảo

• Lớp học đảo ngược (*flipped classroom*)

- Dạy học bằng sơ đồ tư duy (*mind map*), sơ đồ khái niệm (*concept map*), biểu đồ kiến thức (*knowledge graph*):

(Nguồn: Cui & Yu, 2019)

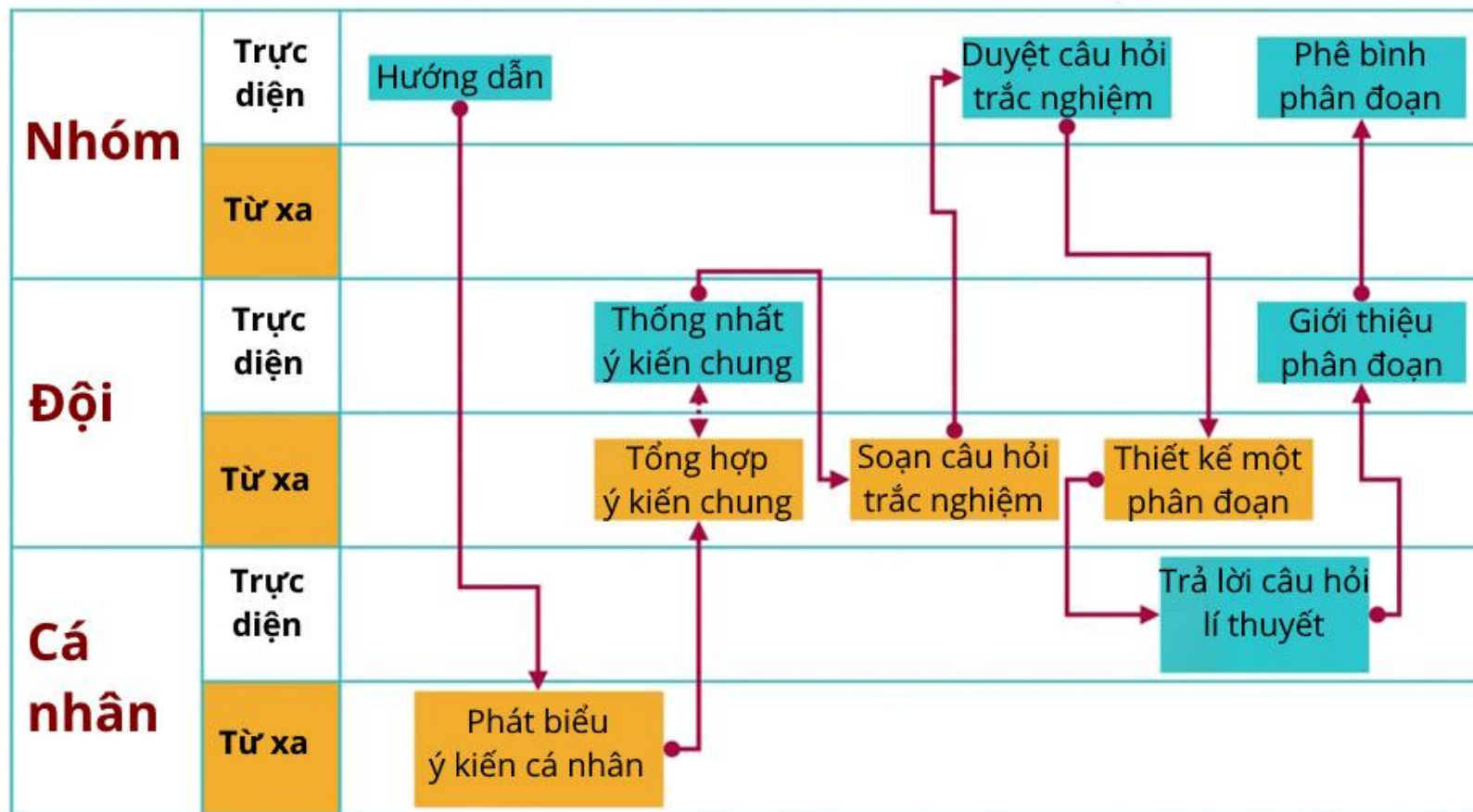
Mô hình lớp học đảo ngược

Lịch sử & đặc trưng dạy học trực tuyến
 Một số nguyên tắc sư phạm nền tảng
 Lịch sử & đặc trưng lớp học đảo ngược

Một số cách vận dụng lớp học đảo ngược
 Thư mục tham khảo

- **Lớp học đảo ngược (*flipped classroom*)**

- Phương pháp phối hợp nhóm:

(Nguồn: de Lièvre et al., 2016)

Mô hình lớp học đảo ngược

Lịch sử & đặc trưng dạy học trực tuyến

Một số nguyên tắc sư phạm nền tảng

Lịch sử & đặc trưng lớp học đảo ngược

Một số cách vận dụng lớp học đảo ngược

Thư mục tham khảo

- **Bergmann, J., & Sams, A. (2012).** *Flip your classroom: Reach every student in every class every day*. International Society for Technology in Education.
- **Betrus, A. (2016/05/19).** *The Corrupted Cone of Experience*.
<https://sites.google.com/site/thecorruptedconeoflearning/>
- **Bloom, B. S. (1956).** *Taxonomy of educational objectives: The classification of educational goals. Handbook I: Cognitive domain*. David McKay Company, Inc.
- **Bloom, B. S., Madaus, G. F., & Hastings, J. T. (1981).** *Evaluation to improve learning*. McGraw-Hill.
- **Chen, M.-R. A., Hwang, G.-J., & Chang, Y.-Y. (2019).** A reflective thinking-promoting approach to enhancing graduate students' flipped learning engagement, participation behaviors, reflective thinking and project learning outcomes. *British Journal of Educational Technology*, 50(5), 2288–2307.
- **Cui, J., & Yu, S. (2019).** Fostering deeper learning in a flipped classroom: Effects of knowledge graphs versus concept maps. *British Journal of Educational Technology*, 50(5), 2308–2328.
- **De Lièvre, B., Temperman, G., & Boumazguida, K. (2016).** *L'innovation pédagogique dont vous êtes le héros* [MOOC]. Université de Mons.
- **Duffy, T., & Orrill, C. (2004).** Constructivism. In A. Kovalchick & K. Dawson (Eds.), *Education and technology: An encyclopedia* (pp. 165–172). ABC-CLIO.
- **Houssaye, J. (1992).** *Le Triangle pédagogique: Théorie et pratiques de l'éducation scolaire* (2e édition). Peter Lang.
- **Jacquinet, G. (1993).** Apprivoiser la distance et supprimer l'absence ? Ou les défis de la formation à distance. *Revue française de pédagogie*, 102(1), 55–67.
- **Lecoq, J., & Lebrun, M. (2017).** *La classe à l'envers pour apprendre à l'endroit*. Centre de Didactique du Pôle Louvain.
- **Mission APUI. (2020/06/27).** *Des scénarios pour l'hybridation*. Appui à La Pédagogie Universitaire et Innovante - Avignon Université. <https://apui.univ-avignon.fr/des-scenarios-pour-lhybridation/>
- **Molenda, M. (2004).** Cone of experience. In A. Kovalchick & K. Dawson (Eds.), *Education and technology: An encyclopedia* (pp. 161–164). ABC-CLIO.
- **Moore, M. G., & Kearsley, G. (2012).** *Distance education: A systems view of online learning* (3rd ed). Wadsworth Cengage Learning.

Mô hình lớp học đảo ngược

Lịch sử & đặc trưng dạy học trực tuyến

Một số nguyên tắc sư phạm nền tảng

Lịch sử & đặc trưng lớp học đảo ngược

Một số cách vận dụng lớp học đảo ngược

Thư mục tham khảo